Ч. 114 (12.770). Львів, вівторок 26. травня 1931. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло", Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічне 15·00 „ Піврічне 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Хмари над хмарами.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 19. травня 1931.

I.

Вже від кількох років ваш кореспондент приглядається всяким зібранням Союза Народів — зїздам Ради, загальним зборам, то що, — прислухується промовам делеґатів, вештається по кулюарах серед журналістів і публики, тай бував свідком багатьох „напружень" і „кріз", словом, усяких більш або менш поважних переходів у женевській установі. Одначе такої напружености, як оце тепер, нам ще ні разу не приходилося переживати. Тут хмарно й мрачно; маєте враження, що десь у хмарах, чи вище них, гряконять громи, та що блискавок — хоча їх іще й не бачите, то — можете сподіватися кожної хвилини.

Делеґати головних держав-суперниць накладають собі, правда, очевидну (занадто вже навіть очевидну) здержаність у формі, але здержаність ця ще тільки яскравіше підкреслює суху і зимну непримиримість змісту. Так і почуваєте: ці люди холодно рішилися були на якесь діло, вони вже заздалегідь узяли під увагу неминучі наслідки своїх рішень і обмінюються тепер, на женевському ґрунті, заявами і арґументаціями, звічливими у формі, непримиримо ворожими в змісті. На що ці словесні виливи? Щоби переконати противника? Ледви. Щоб його настрашити? Можливо. Щоб його „зблефувати"? Мабуть. А може і все нараз. Тай ще: щоб собі сотворити т. зв. моральне „алібі". — на випадок „чого". Бо ледви, чи ще найдеться хтось, що хотів би повторити своєчасний, клясичний вислів Бетмана-Гольвеґа про „шматок паперу".

Є, правда, й зусилля посередничити. Вчора чули ми щось у цьому роді з уст Гендерсона і Ґрандія. Одначе властиво це навіть не посередничення, а тільки спроби відкласти спірну справу ad calendas graecas, тобто перенести її до Гаґи, якаб до неї взялася, по своєму звичаю „за рік, за два, за років чотири". Це значить, тільки процедуральний „прийом". Бо щодо самого meritum, то почуваєте, що оба ці посередники вже більшменш твердо стали по стороні одної з суперниць — скажімо просто: по стороні Німеччини з її „аншлюсом", а властиво з її рішеністю покласти межу виключному французькому верховодству в Европі.

II.

Бо не тільки в „аншлюсі" річ, а в цілій системі европ. рівноваги, захитаної від війни. Нема сумніву, що Німеччина не схильна ще довго зносити визначене їй Парижем становище другорядної держави, обтяженої неймовірно важкими іна два людські покоління розложеними репараціями, з границями відкритими всякому наїздові. Евакуація Майнцу була проломовою датою в зусиллях до випрямлення хребта німецької закордонної політики; виявлення постанови про німецько-австрійський митний Союз було нетільки спробним бальоном, а — воно щораз навніше — також першим ділом на шляху до повалення версайських постанов.

Першою жертвою цієї відснови німецької закордонної активности впав Бріян із своїми літеплими програмами Европейської Унії під замаскованою геґемонією Парижа. В митному союзі бачить французьке громадянство, можна сказати без ріжниці партій — початок обєднання німецького племени в одну премогучу державу і націю. Ставати поперек такому обєднанню — було категорично приказом традиційної французької політики від Рішеліє і Мазаріна до Наполеона III., Клеманса і Бріяна. Вестфальський мир, яким закінчилася 30-літня війна, вдоволив заповітно французьку програму на цілі два століття. Франкфуртський мир з 1871 року, проломив французький опір проти німецького обєднання, але тільки по части. Бо австрійські німці залишилися поза німецьким цісарством. Воєнні невдачі тай фатальне Клемансівське засліплення, розбиваючи Габсбурську монархію, промостили шлях до неминучого „аншлюсу". Бріян силкувався загородити цей шлях своєю красномовністю очевидно надармо. Поставлений перед маревом „аншлюсу" французький націоналізм повалив 13. ц. м. у Версаю кандидатуру Бріяна тай мабуть уже оконечно перервав довгу нитку його преуспішної міністерської карієри.

III

Хто пережив у Парижі день 13. травня ц. р., той дня цього певне довго не забуде. А як забуде, то собі його пригадає в той сам мент, коли здійсняться пророчення, які пронеслися були того дня. Ось вам шматок спомину.

Хилився день, виїмково ясний і теплий — перший день оправжньої весни, дуже цього року припізненої. Париж був у вичікуванні звістки про вислід вибору нового президента республики, що саме переводився в недалекому (10 хвиль залізницею) Версаї. Вичікування було, та доволі супокійне. Бо величезна більшість париської людности не мала ніякого сумніву щодо висліду: трохи не всі були певні, що вибранцем вийде Бріян. Ваш кореспондент стояв на розі вулиці недалеко палати послів, ґуторячи з кількома французькими знайомими. Раптом надбіг продавець вечірної ґазети: Вибраний Думер. Бріян упав!...

Неймовірне здивування, а далі збентеженість і острах зарисувалися на обличях присутніх французів: вони всі вірили в перемогу Бріяна і числили на неї — як на перемогу мира над війною, примирної політики франко-німецької над політикою ненависти й зависти, окупації і війни. Повівши очима по присутніх земляках, найшалкіший з них, дуже відомий письменник і політик сказав півголосом та виразно:

— Велике нещастя! Це Думер-війна...

І потім, ідучи за нами, він розвивав свою думку:

Знаєте, коли 1912 року вибрано Поанкаре, пок. Жорес з острахом крикнув: Це Поанкаре-війна (Poincaré - la - guerre). А тепер — побачите швидко — це Думер-війна.

— ?

— Так, згадаєте моє слово. Це перемога воєнної партії, тієї, що хоче наново окупувати Майнц і решту. Це перемога великої металюрґічно-муніційної індустрії, яка хоче нової наживи і задля неї посвятила кілька міліонів на підкупство депутатів і сенаторів. Горе велике! Побачите, побачите...

Трохи скептичні, ви все таки піддаєтеся враженню щирости і питаєтеся:

— Як думаєте, чи це торкається тільки Німеччини чи й Радянщини?

— Одної і другої Побачите.

Таких уваг прийшлося нам в останньому тижні почути десятками разів. Атмосфера Парижа була навантажена електричністю. Приїхавши до Женеви, ви віднайшли ту саму атмосферу над тихим Леманським озером.

Ще одна дуже пекуча справа.

Від президії Т-ва Прихильників Освіти, за підписами голови Т-ва през. В. Децикевича й секретаря д-ра І. Ґижі, ми отримали цю статтю з проханням її опублікувати.

Під цим заголовком опублікували ми в „Ділі" дня 17. травня ц. р. статтю, в якій автор підписаний ініціялами Г. Т. звертає увагу українського громадянства на важке матеріяльне положення українського студентства і радить утворити фонд, який приходив би з допомогою незаможним і спосібним студентам високих шкіл у формі дарових обідів.

Думка ця є незвичайно цінна, але автор статті мабуть не знав, що від 1927 р. існує у Львові „Т-во Прихильників Освіти", якого завданням є саме несення допомоги студіюючій молоді і то не лише у формі дарових обідів, але й у інших видах.

Товариство це — як каже § 4. його статута — є добровільним союзом фізичних і правних осіб, яким лежить на серці піднесення української освіти та моральне і матеріяльне добро українського студентства. Товариство є аполітичне і не має ніякої комерційної мети. Метою Т-ва є перш за все давати українським студентам вищих шкіл наукову та матеріяльну поміч і скріпляти їх моральні та фізичні сили аж до покінчення студій.

У цьому шкільному році уділило Т-во Прихильників Освіти студентським орґанізаціям і поодиноким студентам грошевих підмог на 2.319 зол., 12 стипендій на 550 зол., позичок у готівці на 975 зол., позичок у харчах на 1752 зол. Від квітня ц. р. веде в своему заряді студентську харчівню, в якій харчується по приступних цінах 150—200 студентів денно.

Крім цеї матеріяльної допомоги приходило і в цьому році Т-во Прихильників Освіти українському студентству з допомогою моральною, духовою, культурною (уладження студентської читальні тощо), при ньому скупчується ціле студентське життя.

Не зважаючи на те, що Т-во Прихильників Освіти є одиноким Товариством, яке несе моральну і матеріяльну поміч українському студентству, — українське громадянство мало інтересується його діяльністю. Досі Т-во Прихильників Освіти має ледви 312 членів зпоміж старшого громадянства, хоч найменша щомісячна вкладка виносить тільки 1 зол. Більшість своїх фондів здобуває Товариство прилюдною збіркою в дні українського студента, яка в минулому році принесла ледви 6.278.61 зол. Розпоряджуючи такими малими фондами не могло Т-во Прихильників Освіти заспокоїти навіть найконечніших потреб українського студенства.

Т-во Прихильників Освіти вважає, що творити якийсь спеціяльний фонд для підмог українського студенства є недоцільне, тому що істнує Товариство, яке якраз цією підмогою займається. Треба тільки, щоби громадяни вступили масово в члени Товариства Прихильників Освіти і своїми вкладками збільшили фонди Товариства.

Є ще одна справа — але вже дійсно пекуча. Перед місяцем Т-во Прихильників Освіти помістило в пресі комунікат, в якому звернулося до всіх тих громадян, які в своїх студентських часах користали з підмог українських студентських допомогових фондів, а яких довжні скрипти находяться в посіданні Т-ва Прихильників Освіти, щоби вони подали свої адреси Т-ву Прихильників Освіти і заявили, коли і в якій формі зможуть сповнити свої зобовязання, затягнені в студентських часах супроти студентських допомогових фондів. На цей комунікат відгукнулося ледви дві особи, не зважаючи на те, що Товариство має тисячі довжних скриптів і що між ними є довжні скрипти осіб, які тепер є на визначних ставищах та які легко могли би звернути затягнені свого часу позички.

Саме Товариство Прихильників Освіти за весь час свого істнування уділило позичок на 16.580 зол. Крім цього давніші студентські допомогові фонди передали Т-ву Прихильників Освіти довжні скрипти своїх довжників, а саме Т-во Прихильників Освіти у Відні „ЦЕСУС", „Основа" в Данціґу, „Академічна Громада", „Сецесійний Фонд Української Академічної Молоді", в загальній сумі ам. дол. 25.252.

Т-во Прихильників Освіти стоїть на становищі, що студентські допомогові фонди, з яких українські студенти свого часу черпали підмо-

ти й позички, не були призначені лише для то-
точасної студентської генерації, але взагалі для
українського студентства тодішнього і майбут-
нього. Обовязком цих осіб, які тепер вже
займають певне становище в українській су-
спільности, а до осягнення якого допомогли їм
хоч частинно студентські допомогові фонди й
організації, звернути пібрані свого часу підмо-
ги й позички теперішній студентській генерації
згл. тому Товариству, яке займається допомо-
гою теперішньому студентству, то є Т-ву При-
хильників Освіти.

Якщоб усі ці довжники сповнили свій обо-
вязок, то Т-во Прихильників Освіти могло би
дійсно сповнити свої статутові завдання в цілій
їх ширині і то не лише супроти теперішнього
але й майбутнього ураїнського студентства.

Ця саме справа є дійсно дуже пекуча.

Українська мова у Ватикані.

Подробиці про побут українського паломництва у Римі.

Рим, 20. травня 1931.

звязку з побутом українських паломників
у Римі можна було зауважити кілька цікавих
проявів, характеристичних для ріжних течій, які
зударяються у Ватикані довкола української
справи, з яких передовсім одна старається ши-
рити помилкові інформації про українців, обез-
цінювати їх значіння та спихати у тінь, — а
друга, яка ці заходи параліжує.

І так, коли на зборах Інтернаціонального
Комітету для святкування ювилею папської Ен-
циклікн „Рерум Новарум" з представниками
всіх національних паломництв, представник у-
країнського паломництва зголосив і „україн-
ське" паломництво, то секретар Комітету, від-
читуючи листу паломництв, що мали бути на
авдієнції в Св. Отця, хоч і бачив на листі „у-
країнське" паломництво — відчитав „рутен-
ське". Після відповідних розяснень збоку пред-
ставників паломництва, що вони приїхали до
Риму, як „українці", а не „рутенці", на слідую-
чих Ювилейних Зборах представників всіх па-
ломництв, з участю вищих чинів Ватикану, коли
всі паломництва давали своїх речників для ви-
голошення відповідного привітання, українське
паломництво дістало вже належне йому — по
абетці — місце між Швайцарією і Угорщиною
і тоді — вперше мабуть — залунала в мурах
колишнього папського парляменту промова
в українській мові дир. Вол. Кузьмовича, який
від імени Українського Католицького Союзу,
української католицької преси й усіх українців-
католиків, обєднаних зі Св. Престолом, спреци-
зував усі найглибші бажання української нації.
І всі витали представника цієї української нації,
як рівної межи рівними.

Але видно протести відповідних кол завер-
нули справу знову на давні тори і в офіційному
ватиканському органі „Оссерваторе Романо",
у звіті про ті збори, промова п. Кузьмовича опи-
няється не проміж промовами представників
Швайцарії та Угорщини, тільки далеко раніше:
в рубриці польського паломництва, як його ча-
стини з людей „рутенського" обряду. Україн-
ські паломники знову захвилювалися, накинена
їм зміна національного ймення видається їм бо-
лючою образою, дехто пропонував навіть на-
писати колективний протестаційний лист до ре-
дакції часопису. Справу щасливо мирно по-
лагоджено. Офіційні чинники запевнили, що те
все — лише непорозуміння. І дійсно після авді-
енції у папи у слідуючому числі „Оссерваторе
Романо" на першій сторінці зявляється замітка
про українське паломництво на чолі з п. Кузь-
мовичем, — „тим самим, — пояснюється в тій
замітці, — що на ювилейних зборах виголосив
привітну промову від **українських католицьких
організацій**..."

Треба ще додати, що зміст нової папської Енциклікн, присвяченої соціяльним питанням, що його роздали паломникам, був видрукований і в українській мові, а промова Св. Отця, яка була виголошена по радіо, мала бути також поширена по радіо у перекладі й на українську мову. На жаль, підписаний не мав можливости чути тої першої промови в українській мові з ватиканського радіо.

Звертаємо увагу на всі ті дрібні факти, бо вони являються яскравими симптомами тої зміни у світовій до нас опінії, що зі свого боку є не менш яскравим симптомом нашого власного національного зросту.

Евг. Онацький.

За виконання меншостевих договорів.

Авторитетний голос італійського часопису.

Як відомо, у Женеві напередодні сесії Ліґи Націй відбулося побачення міністрів Італії Ґрандія та Анґлії — Гендерсона. На тому побаченню були обговорені всі ті проблеми, що хвилюють громадську европейську опінію та завязано між Італією й Анґлією тісне взаємне співробітництво. Маємо всі підстави думати, що було там обговорене й українське питання. Не дурно римський часопис „Іль Джорнале д'Італія" містить — зараз-же після того побачення (15. V. 1931)— велику статтю свого директора Ґайди, що звик дивитися на українську проблему крізь „російські окуляри" (жив довгий час у Петрограді) і тому до нас ніколи з симпатією не ставився. Але тим більш симпатична його стаття, що, очевидячки, має за джерело офіційні інформації.

Отже находимо в ній, в огляді ріжних національних проблем, що мусять бути розвязані, і українську проблему в межах польської держави. „Цією проблемою", — пише п. Ґайда, — „зацікавився у наслідок інтервенції лейбурських депутатів, персонально сам Гендерсон..." І далі приходить до слідуючого заключення:

„Річ іде про національні проблеми, які мають у загальній европейській ситуації досить другорядне значіння, хоча вони — для безпосередньо зачеплених ними держав — і приймають іноді дуже гостру форму. З року на рік скількість цих проблем більшає, вони самі загострюються і доводять, що після десяти років миру та нового міжнаціонального розмежування, вони находять більше поживи для ворожнечі, ніж для мирного полагодження. Тим часом всі відчувають потребу не комплікувати ними завдання европейського миру. І тому трактати, що реґулюють ці проблеми національних меншин, мусять бути обовязково дотримані і пристосовані. Таке є тверде рішення Італії, що приклала також до тих трактатів свій підпис великої держави..."

Можемо сміливо дивитися на цю останню фразу, як на офіціяльний комунікат італійського міністерства закорд. справ.

Евг. Онацький.

Чи довго нам ще терпіти?

Про відносини в міській школі ім. Маркіяна Шашкевича.

(Стаття надіслана.)

Від довшого часу доходять нас прикрі вісти про річи, які діються в нашій школі ім. Шашкевича. Ми чекали, бож говорено голосно про перехід шкільного інспектора до Кураторії, отже гадали, що наше лихо скоро покінчиться. Але коли аванс проволікається і лихо не вгаває, мусимо забрати голос і подати до відома нашого громадянства деякі факти з останнього часу.

Перед двома тижнями, 6. травня, відбувався в престольній церкві св. Юра великий храм. Народу зі всіх сторін зібралася така тьма, що залягала не лиш церкву і церковне подвіря, але вкрила всю площу св. Юра. Наслідком того здвигнено престол на подвірю і тут відправлялась архієрейська літурґія. Участь трьох архієреїв і численного духовенства, проповіди, претарні хори, приступлення тисячів вірних до св. тайн і велич цілої відправи робили на всіх незвичайне враження. Але що сталося? На основі законів церкви уважається храмовий день в дотичній парохії великим святом. Через це молодь сусідньої української ґімназії була вільна від науки і взяла участь у богослуженні та проповіди. Одначе в школі ім. Шашкевича, збудованій на ка-

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 26. ТРАВНЯ 1931.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

Лист до Стефаника.

Василю!

Шістьдесять літ, як шістьдесять важких снопів лежать на ниві Твого життя.

А я все Тебе бачу таким, як перший раз, перед трицятьдвюма роками побачив.

Було це так.

Пізна осінь. Вечірня, дощева година. Студеніє. Політує сніжок.

Стою біля вікна і дивлюся на башту, де колись мешкав Костюшко. Нагадується замок бережанський і Руриська і Рай.

Нема ще й трьох місяців, як я з Бережан до Кракова переїхав. Мої гадки ще там, у Бережанах, де я хлопцем до школи ходив і де перші кроки клав, як учитель і як письменник.

Невжеж таке місто легко забути?

Тисяч незримих ниток між ним і тобою.

Думаю...

Нараз — дзвінок... Відчиняю двері і двох мущин входить у хату.

— Сафат Шміґер, — сказав перший, голосом тихим, мягким, відривистим

— Василь Стефаник, — проголосив другий, мов скибу лемішем відвалив.

Я глянув. Повіяло на мене духом села, його силою і чаром.

Передімною стояв мущина, плечистий, рослий, з чорною хвилястою чуприною... земля і залізо...

Це міг бути тільки Стефаник.

Ми звиталися і Ти, всміхаючися, промовив до Сафата:

— Поїхала Солоха, тепер хіба будемо ходити до нього.

І з тої пори ти не виходиш від мене, (в моїх думках).

Доки Ти в Кракові був, видалися ми щоднини, в читальні, у Кіяка, або в моїм мешканні на Студентській та на Ґроблях 7. Про що ми не балакали тоді, чим не журилися, якими світами не блукали!... Молоді були.:: Най Бог гріха простить. На око Ти виглядав сердито, буцім гнівався на людей, але я знав, що того гніву нема чого боятися.

Досить було піти з Тобою вночі на залізничий двірець. Там попід мур тулилися наші земляки, як перед відлетом птахи. Чекали на поїзд до Гамбурґа, чи Фюме... Переселенці...

Ти йшов між них і питався, звідки їдуть і чому, а видно було на Тобі, що, якби міг, то не пустив би ні одного.

Жаль зі злістю в собі варив; „Каміннім хрестом" припечатав.

— Їдуть, — казав Ти, безрадно, коли ми вертали до міста.

Я йшов на Ґробле, а Ти на вулицю Любіч.

Той дім, де Ти тоді зі Шміґером мешкав, стоїть до нині. Такий білий, як був і з квітками в городці.

Мене нераз кортить зайти до нього. Чи стоїть ще при вікні той чистий стіл з листками білого паперу, на котрім Ти писав?

— „Ах, як тая машина жере! — нарікав Ти, відсилаючи коректу „Камінного хреста" до друкарні.

Памятаєш?

І не лиш машині, але й читачам хотілося Твого письма якнайбільше. Нарікали, чому повісти не пишеш, так, якби Твої оповідання, то не була одна велика повість про наше село.

Дехто драми чекав. А невжеж „Стратився", або „Кленові листки" то не драми?... Ще й які!

Пшибишевський, Даґнє, Бжозовський, Оркан, Виспянський, Станіславський, Семашкова, Мрозовська... Було з ким тоді побалакати в Кракові, було на що подивитися в палаті мистецтв і в театрі! Твої твори перекладали, писали про Тебе, величали, але Ти лишився собою. Мав своє „Слово" і свою „Дорогу". Дорогою ішов, добував слово з душі і кидав. А куди пройшов то чічки процвітали, то сипалася пшениця, то шуміли кленові листки.

Котре з них краще? Не знаю. Все гарне і найгарніше.

Потім Тебе послом виправили до Відня. (Я в Кракові по годинах бігав, як по годиннику вказівка).

Не знаю, як Ти почував Себе у тій грецькій святині над Дунаєм. Мабуть за Русовом тужив, бо нераз гірким словом об мармури жбурляв. (А вони вже й без того хиталися в основах).

Літом 1917 року бачився я з Тобою у Відні. Голод заглядав до очей, не було що курити. Люди задурювали себе оманними думками. Ти вдумчиво глядів у майбутнє і неодно слово не миле для вуха випустив з уст... Та, на жаль, на Твоїм воно й стало...

А потім війна кинула мною на Захід, — Ти вернув на батьківський ґрунт. Там пережив велике і страшне.

Аж пять літ тому стрінулися ми у Львові.

Невжеж це ми?

Де ті кучері чорні, де пал очей?

Хотілося співати: „Минули літа молодії".

Але розбалакалися ми і побачили, що не так воно зле.

Ми не змінилися в душі.

Я побачив у Тобі той сам пронизливий, глибокий погляд на кожне явище життя і почув той самий голос, раз ласкавий, як усмішка мами, то знов гострий, як у доброго ґазди леміш. Та сама земля. Лиш не на Зелені свята, а геть пізніше, по Спасі, коли по стернях павутиння снується, а ранками посріблює дерева іней.

літульвій площі під самим св. Юром, не позволив шкільний інспектор обходити того свята і молодь її мусіла тільки здалека і з жалем наслухувати хоральних співів, що неслися зі святоюрської гори. А знова зібраний на храмі нарід, дивлячись з горба на дітей, замкнених у шкільнім подвірю, був очевидно згіршений. Ми переконані, що величавий вид храму св. Юра лишив би на молодь далеко більший вплив, як кілька годин пропущеної школи. Але це було чуже для людини, що не має ні зрозуміння, ні серця для нашого народу і його обряду.

Однак для ліпшої характеристики подамо ще інші факти. Побіч великого будинку нашої школи виставлено ще партеровий дім для директора і сподіваної директорки заведення. Але якимсь способом заняв це мешкання п. інспектор для себе і звідси почав вже ближче опікуватися нашою молодю. Недавно вийшов на шкільне подвіря і став питати про щось дітей по польськи. Діти, не знаючи його особисто і привикши до розговірної української мови, відповідали йому по українськи, та цим п. інспектор образився і переказав школі гостру догану за те, що, мовляв, діти виховуються нечемно і некультурно. Гільки питання, по чийій стороні був там нетакт...

Або другий факт. Недавно звернулася в цій школі горстка дітей до своїх учителів чи учительок з такою річю: З огляду на те, що на основі власного досвіду наука семиклясової загальної школи виказує при вступнім іспиті до учительської семинарії і промислової школи деякі браки, просили вони своїх учителів, щоби в надобовязкових годинах доповнили їм ті недостачі. Розуміється, учителі хотіли їм радо домогти. Але п. інспектор заборонив це. Казав, що наука семиклясової школи є вистарчаюча, а зрештою та школа не має обовязку займатися приготовлюванням дітей до інших заведень; колиж молодь бажає доповнити свою науку, то нехай робить це в іншім льокалю. Так отже не вільно в будинку школи Шашкевича нашим дітям підготовлятися до інших заведень, в котрих моглиб забезпечити собі будучність! Не вільно їм збиратися для доповнення науки у власній школі, а малиб хіба тинятись по чужих кутах!

Так отже бачимо, що коли перед кількома роками найшовся культурний поляк, бувший комісар міста Стпелецький, що сповнив довголітні бажання українського населення міста і поставив для нашої школи відповідний будинок, то тепер находяться менші люди, що хотілиб те чесне діло в інший спосіб ослабити.

В таких відносинах мусить ціле львівське громадянство станути в обороні своєї школи і її завдання. А до цього діла покликана Організація українців міста Львова. Зокрема повинні ми домагатися: 1) щоби для українських шкіл у Львові, державних і приватних, назначено шкільного інспектора, котрий ставивсяб до них справедливо і прихильно, відчував і розумів їх потреби і давав те, що їм належиться; 2) з огляду на те, що міська шкільна рада не мала у своїм складі ніколи заступників українського громадянства і ставиться до наших шкільних справ завсіди неприхильно, повинна Організація українців міста Львова домагатися зложення кружка з наших педагогів і громадян, котрі опікувались би нашими школами і ставили шкільній владі свої внесення.

Боронім наших прав! Бо лиш ті, що вміють за собою постояти, заслуговують на те, щоби ті права мати.

Батько.

Осінь, досвідом літа мудра... Осінь.

А потім робили Тобі ювилей. Саля битком набита. Черемшина. Бриліянтами слів і чічками чуття геть обсипав Тебе. Мені також казали говорити і Рудницькому і Кулчинському і іншим.

А Ти, як Зевес у хмари, сховався у сутінок лівобічної від естради льожі. Байдуже Тоб, що про Тебе думають і кажуть. Навіть показатися людям не хочеш, хоч кличуть...

Аж за вечерою очуняв, балакав, жартував, виблискував всіми дарами розуму і серця... Гарно було... А на другий день гостина у Твого друга Миколи, серед образів другого друга, Івана. Памятаєш?

Нині знов Тебе уродинами шанують.

Треба би Тобі щось, як не сказати, так хоч написати.

Але що?

Нема такої хвали, якої Тобі не віддалиб, як великому мистцеві слова і як одному з тих, що найглибше зирнули в таємне нутро нашої землі, в душу нашого брата-селянина.

Ти знаєш, як я Тебе люблю і як високо ціню. Чи треба Тобі це сто разів казати? Чи треба Тобі пригадувати, що за Свій великий труд і за Свій тяжкий хрест, Ти дістав найбільшу нагороду, яку нині може український письменник дістати, загальну вдяку і пошану цілого народу.

Щасливий Ти, хоч тільки пережив нещасть. Щасливий, бо ані одного слова не написав, якого не хотів написати і ані одного зайвого. Сама золота, найчільніша пшениця, якою довгі літа живитиметься народ на добро і на славу, на здійснення своїх і Твоїх задумів великих.

Дай Тобі Боже дочекатися того.

І не з заложеними руками, а при дальшій роботі, мистецькій, кріпкій, великій.

Твій Богдан

З організаційного руху.

Посольське справоздавче віче в Калуші.

В четвер, 14. травня ц. р. в год. 12-ій впол. в салі Народнього Дому в Калуші відбулося справоздавче віче УНДО при співучасти послів: О Луцького і Великановича. На віче прибуло 300 відпоручників громад повіту. Серед зібраних слідний був поважний настрій і зацікавлення останніми подіями. Віче отворив д-р Тарас Кориговський, який в коротких, теплих словах згадав помершого у Львові заслуженого національного діяча Калущини, бл. п. д-ра Івана Куровця, після чого зібрані 3-мінутовою мовчанкою вшанували його память. Про діяльність послів Українського Національно-Демократичного Обєднання та сьогочасне політичне положення подав широкий звіт посол О. Луцький. Про господарсько-економічне положення краю реферував посол Великанович. На тему так званої „угоди" вивязалася ширша дискусія. По докладнім обговоренню і вияснению справи зібрані висловили одноголосно повне довіря Українській Парляментарній Репрезентації за її дотеперішню діяльність. Віче закінчилося відспіванням національного гимну.

Учасник.

Довірочна нарада в Золочеві.

Посольське звідомлення посла д-ра Ярослава Олесницького й економічний реферат адв. д-ра Т. Ваня відбулися в Золочені дня 14 травня ц. р. Нараду відкрив в год. 11. рано Т. Ваньо, привитав зібраних делегатів ім. Повіт. Комітету. УНДО в Золочеві, подав до відома програму нарад і запропонував вибір президії, до котрої увійшли: о. шамб. д-р Юрик Стефан як предсідник, Дьоба Теодор, селянин з Підлися, як заступник, Іван Вндрівський як секретар. Посол д-р Я. Олесницький здав звідомлення з праці Української Парл. Репрезентації в польськім соймі, яке присутні вислухали з увагою, а на кінці нагородили оплесками. В дискусії забирали слово Чучман Марко й о. Фітьо Стефан. Предсідник кількома дуже цінними словами дав пояснення, почавши з часів Казимира Великого, відтак бояр, як то наш український нарід боровся за своє національне істнування і як ми поступали постійно вперед. Після того присутні делегати 40 громад Золочівщини одноголосно одобрили працю Української Парл. Репрезентації та ухвалили повне довіря для проводу УНДО. Економічний реферат виголосив д-р Т. Ваньо, повіт. організатор Золочівщини. В ньому він поружив усі болючі справи теперішньої кризи, яку переживає український нарід та давав вказівки, як нам її поборювати. З огляду на пізну пору, нараду в год. 3. закінчено. Дивно, що на нараді не було представника влади

З волинської хроніки.

Так поминають Шевченка. Селяни Козакової Долини і відомого Жабча звернулися до жабчанського православного священика Д. Наумця з просьбою правити їм панахиду по Т. Шевченку. Священик дав згоду і навіть обіцяв сказати відповідне слово. І дійсно сказав, але ось що: „Помолімося за вірних і **невірних** (очевидно, за Шевченка), Шевченко написав багато русских книжок, але нічого доброго для народа не зробив..." Обуренню селян нема меж. І тим більше, що русотяп-священик (призначений на місце о. Сагайдаковського) панахиди — таки не відправив, а лише один раз згадав „Тарасія", правлячи чужу платну панахиду. Світла не дав. А коли люди хотіли купити свічок за власні гроші, одержали відповідь, що свічок нема. Так митрополит Денис „зміцнив" жабчанську парохію русским духом, та не на здоровля: обурені селяни звертаються до греко-католицького епископа Чарнецького.

З Дубенської землі. На Дубенщині культурно-освітня і господарська робота завмирає. „Просвіта" з усіми філіями давно зачинена, а нічого нового не допускається. Навіть аматорські драматичні гуртки зустрічають великі перешкоди. Про відношення до кооператив, крім поданих раніше відомостей про зачинення склепів, свідчить такий дрібний факт. Поліцай наклав 3 зол. кари на кооперативу в Уїздцях за те, що сплювачка стоїть „не на місці". А хто де і коли окреслив, де сплювачка буде на місці? І чи не легше було вказати, де поставити сплювачку? А ось ще факт. Кандидата з листи ч. 11 п. Кибалюка позбавлено права замешкувати в східних воєвідствах. П. Кибалюк вніс рекурс до Адміністраційного Трибуналу.

Один увевинений. Якось так сталося, що вже кількох українців (б. послів) рівенський окружний суд засудив на два роки тяжкої вязниці. На таку саму кару засудив він і Вишневецького, якому закидали сельробівство й ще щось. Апеляційний суд увевинив Вишневецького і його негайно випустили з вязниці.

Тікають від життя. В Луцьку отруїлася і вмерла 37-літня Олена Кузель, жінка власника масарського склепу. В с. Рованцях селянин Лукашук, тяжко хорий, щез з села з двома дітьми 4 і 8 років, вславши наперед жінку до міста. Всі гадали, що він втопився і кілька днів обшукували Стир. Нарешті дійсно знайшли його трупа у Стирі. Одночасно виплили на верх зі ставка трупи його дітей, яких він убив дручком і потім кинув у воду. Селяни відмовлялися дати місце для поховання його і труп кілька днів лежав усіми покинутий.

Шкільництво на Любомльщині. З 11.440 дітей шкільного віку Любомльщини лише 7.640 дітей найшло місце в школах; поза школою залишилося 3.800 дітей. Коли взяти під увагу приріст дітей з 1924 р., то в майбутньому шкільному році забракне місць у школах для 5.800 дітей, бо шкільне будівництво стоїть на місці,

З життя наших установ.

З Т-ва Український Фонд Военних Вдовиць і Сиріт у Львові.

В дні 18. травня ц. р. відбулося установче засідання Управи й Виділу праці Т-ва „Український Фонд Военних Вдовиць і Сиріт" у Львові. У склад Виділу праці увійшли: д-р Іван Рудницький — президент, І. заст. президента: сенат. Олена Кисілевська, II. заст. президента: інж. Юліян Мудрак, секртар: Осип Стецура, скарбник: Семен Український; члени Виділу праці: д-р Олена Дашкевичева, Методій Ґебус, О. Мацькевичева, інж. Андрій Мельник та Олександер Ониськo.

На цьому засіданні принято також постанову уладити за дозволом адміністр. влади публичну збірку жертв на военні вдови й сироти у днях 6.—13. вересня ц. р. Подання в цій справі внесено вже до відповідних урядів.

Управа надіється прихильного відношення громадянства до її починів та моральної і матеріяльної піддержки головно від українського жіноцтва, яке в першу чергу повинно поцікавитись важкою долею военних вдовиць і сиріт.

Управа просить вписуватися в члени Т-ва. Місячна членська вкладка 50 сот. (6 зол. річно).

Управа Т-ва Український Фонд Военних Вдовиць і Сиріт у Львові.
(Руська 3/II.)

Відкриття Спортової Поради.

З Українського Гігієнічного Т-ва у Львові дістаємо такий комунікат:

Культурні народи цілого світу вже давно пізнали велике значіння спорту і фізичного виховання і тому всюди ним дбайливо опікуються. У нас фізичне виховання і спорт щойно в пеленках. Одначе останніми часами починає й у нас вкорінюватися переконання, що пляново і гігієнічно ведене фізичне виховання дасть у своїх вислідах неоцінені заслуги не тільки для здоровля молодого покоління, але також для кращої будуччини цілого народу. Багато доказів на це можемо навести з історії народів — від греків почавши, а скінчивши на англійцях і чехах.

Спортовий рух сповнить своє завдання та принесе сподівані користи, якщо його відповідно зорганізуємо і дамо над ним спортово-лікарський нагляд. Українське Гігієнічне Т-во, яке має на меті в першу чергу піднести стан здоровля свого народу, зорганізувало з цією метою **Спортову Порадню.** Завданням цієї порадні є **піддати спортово-лікарським оглядинам кожного змагуна і провірити, чи і до якої галузи спорту він надається.** Вже спроваджено відповідне приладдя з загранниці та видруковано статистичні карти. Спортова Порадня Українського Гігієнічного Т-ва міститься в домівці Порадні Матерей при вул. Ходоровського 15 (коло Цитаделі), а будуть у ній працювати лікарі(ки) і студенти(ки) медицини.

Оглядини будуть відбуватися кожного вівтірка і пятниці від год. 3—5. попол. Закликаємо всі львівські українські спортові організації подати виказ своїх членів, які хочуть піддатися спортово-лікарським оглядинам і перевести ті оглядини в урядових годинах, почавши від дня 26. травня (вівторок), год. 3—5. попол.

ОСТАННІ ВІСТИ

УКРАЇНСЬКА СПРАВА В ЖЕНЕВІ.

Польска преса принесла із Женеви такі вістки:

„Справа українських зажалень у звязку з пацифікацією Сх. Галичини в осені 1930 р. була предметом розмов на женевському терені. Анґлійський міністр закордонних справ Гендерсон, як член Комітету Трьох, зазнайомився зі змістом тих зажалень і, як кажуть, заявився за полагодою тих зажалень і справи на теперішній сесії Ліґи Націй. Одначе в останній хвилі наступила зміна, а то наслідком виміни думок між мін. Гендерсоном і мін. Залеським. Українську справу відложили до осінньої сесії Ліґи Націй.

Оголосили комунікат, який стверджує, що Комітет Трьох для розгляду української справи, після розглянення можливости заспокоєння кривд, до чого висловив готовість мін. Залеський, відложив розглядання тієї справи до найближчої сесії. Рівночасно повідомляють, що мін. Залеський сказав Комітетові Трьох, що цілу низку просьб, які подано в зажаленні українців, польський уряд може сам розглянути.

Офіціяльний комунікат.

Вислідом нарад Комітету Трьох в українській справі є оцей офіціяльний комунікат, оголошений в Женеві.

„Кілька просьб, що торкаються української меншости в Польщі, а передовсім просьба українських послів і сенаторів були предметом розгляду Комітету Трьох під проводом представника Вел. Британії при участи представників Італії (Ґранді) й Норвеґії (Броклянд). Кожну зі справ, про які згадують ті просьби, розглядав Комітет Трьох на засіданнях у Женеві підчас січневої сесії Ради Ліґи Націй та в місяці квітні в Льондоні. Це розглядання переконало Комітет Трьох, що годі полагодити цю справу інакше, ніж уважно розглядаючи всі співчинники цілої проблеми. Тому теж, щоби могти оцінити належно всі сторони предложених справ, Комітет Трьох постановив, що краще буде здержатися з основним рішенням у цій справі. Комітет Трьох зібрався 21. і 22. травня і на тих засіданнях познайомився з деякими інформаціями, що їх доставив делеґат Польщі. Згідно з тими інформаціями польський уряд бачить можливість зліквідування зажалень поданих у просьбах, предложених Комітетові Трьох. Від початку свого розглядання Комітет Трьох мав дуже виразне враження, що найкращою полагодою справи буде дійти до якоїсь умови внутр. натури. Щоби не виключити такої можливости та беручи під увагу інформації, доставлені представником Польщі, Комітет Трьох гадає, що найкращою методою буде відложити справу до найближчого засідання.

Комітет Трьох сподіється, що поведінка польського уряду стрінеться в українській меншині з радим відгомоном і висловиться в мирнім співжитті обох відламів населення".

Зі Женеви повідомляють, що комунікат дає до зрозуміння, що українську справу відложили а рівночасно Комітет Трьох просить польський уряд поробити зарядження для успокоєння умів у Сх. Галичині та висловлює надію, що українська меншина вмітиме бути льояльною для Польщі. Рішення Комітету Трьох, оголошене у формі комунікату для преси, досі не було практиковане у Женеві. В кульоарах кажуть, що юґославянський міністр закордонних справ Марінкович хоче запротестувати проти такої процедури".

ШЛЕСЬКІ СПРАВИ ВІДЛОЖЕНІ.

Дня 23. травня Рада Ліґи Націй радила над звітом польського уряду про положення на Гор. Шлеську. Мін. Курціюс передав провід Гендерсонові, а опісля сказав, що польський звіт припізнився, тому він не мав часу докладніше розглянути його. З того, що завважив у звіті виходить, що польський уряд не сповнив усіх зобовязань, які приняв на січневій сесії. Вкінці мін. Курціюс поставив внесення з домаганням відложити справу до найближчої сесії.

Представник Польщі мін. Сокаль спротивився відложенню. Представник Франції й Юґославії домагалися, щоби Рада приняла польський рапорт. Мін. Сокаль впевняв, що польський уряд бере на себе всяку відповідальність за спокій на Шлеську і щераз просив приняти рапорт.

Голова Ради мін. Гендерсон предложив відложити справу, бо представник Німеччини не мав часу зазнайомитися з польським рапортом, тому, що виконував трудні обовязки голови Ради.

Рада Ліґи Націй приняла внесення, яке відкладає дебату над звітом польського уряду до осені.

На цьому предсідник замкнув 63-тю сесію Ради Ліґи Націй.

НАЙБЛИЖЧА СЕСІЯ ЛІҐИ.

Найближча сесія Ради Ліґи Націй пічнеться в Женеві 1. вересня 1931 р.

ПОВОРОТ БРІЯНА.

Бріян вернувся в Париж 23. травня. Кільканацятьтисячна юрба продісталася через поліц. кордон і манїфестувала в честь Бріяна. Жінки дали Бріянові цвіти. Після відїзду Бріяна прийшло до ексцесів. Було кількох ранених. Демонстранти пішли походом перед будинок мін-ства та кричали: „Хай живе Бріян! Хай живе мир!"

Бріян відїхав на відпочинок до Кошерель. Побуде там до середи, коли то збереться рада міністрів. Кажуть, що на тім засіданні Бріян домагатиметься своєї димісії.

СКАСУЮТЬ МАТУРУ?

Реформа в учит. семинаріях.

Мін-ство освіти від довшого часу приноровлює, де це можливе, скасування кінцевих іспитів. Покищо приноровлюють це в учит. семинаріях, у яких ок. іспити під ріжними оглядами схожі з ґімн. матурою. В тих семинаріях, де на основі візитації делеґата Кураторії та двох візитаторів мін-ства рівень школи признано доволі високим, ученики й учениці, які кінчають курси наук, дістають свідоцтва на осн. оречення спец. комісії представників тієї семинарії та делеґатів Кураторії без матуральних іспитів. Мин. року зробили першу таку спробу, тепер приноровили це вже ширше, бо аж у 7-х научних заведеннях.

10.000 ШОФЕРІВ УТРАТИТЬ ЗАРОБІТОК.

Делеґати союзів власників таксівок, автобусів і самоходового промислу зясували міністрові прилюдних робіт Найґебаверові свої домагання в справі новелізації закону про дороговий фонд. Міністр дав відмовну відповідь. Тому рішили скликати надзвичайні загальні збори делеґатів усіх союзів і постановили ухвалити постанову про **загальну ліквідацію підприємств самоходової комунікації в усій Польщі з днем 1. червня.**

Колиб це сталося, то в Польщі втратить заробіток около 10.000 шоферів, а ок. 1.400 в самій Варшаві.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

Львівський суд присяглих засудив Йос. Шуманського з Милошович на кару смерти (шибеницю) за це, що вбив свого своняка Мих. Білого. За співучасть у злочині засудили Вас. Шуманського на 4 роки тюрми, Фр. Чухновського на 6 літ тюрми. Інших увільнили.

ЗАДУШИВСЯ В НАМУЛІ.

В Любіні (біля Львова) впав із човна на ріці Верешиці ґімн. ученик 14-літн. Зб. Адамовський зі Львова. Він зарив головою в намул і так задушився. Ріка в тому місці глибока на 4 м.

ВЛОМ.

У Львові при вул. Сикстуській 46 злодії підкопом дісталися до льокалю залізничого т-ва „Рух", розбили касу та забрали всю готівку.

СПОРТ

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Станиславів. Ревера—Україна 4:1 (2:1).
Львів. Сокіл II.—Ресовія 5:0 (4:0).
Львів. Поґонь І. Б.—Світезь 1:0 (1:0)

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ.

Львів. Поґонь—Краковія 0:0.
Краків. Висла—Чорні 5:1 (2:1).
Вел. Гайдуки. Рух—ЛКС 3:2 (2:0).
Варшава. Польонія—Варшавянка 6:0 (3:0).

Надвірна. Сокіл (Коломия)—Бескид 4:2 (1:1).

Товариські змагання, розіграні в Надвірній 21. V. Ворота для Сокола стрілили: Зощук II. (2), Харук (1), Микуляк (1). Для Бескиду лівий крайник.

Зоря (Ходорів)—Хортиця (Жидачів) 2:3.

Дня 21. травня відбулися товариські змагання цих дружин вислідом 2:3 в користь Хортиці. Тому, що Зоря легковажила собі противника, вислід не випав для неї зовсім вдоволяючий. Ворота для Хортиці стрілили: Джавала Лев (2), Шуварський С. (1), а для Зорі М. Івасик (1), Снігура А. (1).

ПОРАДИ У СПОРТОВИХ СПРАВАХ.

Наші люди у краю звертаються часто за порадами у спортових справах до поодиноких наших членів, а то й до посторонніх людей, які в свою чергу приходять з тим до Виділу Спорт. Т-ва „Україна". Для вкорочення і влекшення справи подаємо всім заінтересованим до відома, що за всякими порадами щодо орґанізації українських спортових товариств, їх виряду і т. д., слід звертатися на адресу: Спортове Товариство „Україна", Львів, Ринок 36 (Народня Торговля), яке подасть негайно бажані інформації всім тим, що до нього звернуться.

Виділ С. Т. „Україна".

НОВИНКИ

— **Бомбовий замах на церкву.** Пишуть нам з Бучача під датою 22. травня: В Новосілках, бучацького повіту, злочинна рука кинула до церкви бомбу і знищила внутрішнє уладження та вивалила стіну.

— **Президія Всеукраїнської Академії Сільсько-господарських Наук.** „Пролетарська Правда" подає з Харкова, що рада народніх комісарів затвердила такий склад президії Всеукраїнської Академії Сільсько-господарських Наук: Президент Академії: О. М. Соколовський, віцепрезиденти: Сліпанський, Бунаш і Типов, учений секретар: Харченко; члени президії: Левенштадь, Боднар, Вартоломієв і Ґіттовт.

— **Українські пісні в Італії.** Відома українська артистка Млада Ліповецька відспівала в товаристві „Прокультура Фемініле" в Торині кілька дум та українських пісень при акомпаніяменті на гарфі пані Ольмо. — (Італьофінор).

— **Закордонна преса про нас.** „Журналь де Женеф" містить більшу статтю про українські петиції в Союзі Народів. Стаття кінчиться домаганням, щоби на випадок неполагодження українських справ у С. Н. тими справами занявся анґлійський уряд.

— **На пошану 50-ти літньої наукової праці Є. Сіцінського.** Засідання ч. 221. Українського Історично-Фільольоґічного Т-ва відбудеться у вівторок, дня 26. травня 1931 р. в помешканні Археольоґічного семинара в Празі з таким порядком дня: Доклади дійсних членів: 1. Біднова В. О.: „Життя й 50 років наукової праці Протоєрея Є. Сіцінського"; 2. Щербаківського В. М.: „Праці Є. Сіцінського в археольоґії Поділля"; 3. Антоновича Д. В.: „Досліди Є. Сіцінського над памятками мистецтва на Поділлю".

— **Посвячення пластового прапору в Ржевніцах.** 7-ий курінь українських старших пластунів „Бурлаки" у Ржевніцах ЧСР святкував у неділю 24. ц. м. в год. 10. рано на площі „Сокола" посвячення курінного прапору. Після посвячення присутні гості, українці й чехи, вписувалися до пропамятної книги.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 26. ТРАВНЯ 1931.

ОЛ. БАБІЙ.

Квітка за кратами.

Володі присвячую.

I.

Ти глядиш день у день крізь вікно із тюрми,
Ти глядиш другу весну зза крати.
А в нас сили нема, і не можемо ми
Тобі мріяну волю віддати.

—:—

Знаю: Смуток один там за муром твій гість,
І твій погляд говорить без слова:
— Киньте квітку мені, хай вона розповість,
Як розквітли поля і діброва! —

—:—

А у нас вже весна, ясне сонце у нас...
І співають в садках соловії.
Тиж глядиш крізь вікно не останній тут раз,
Все глядиш так без скарги й надії.

—:—

Лине з вулиці сміх, лине музика, спів,
А до тебе самотність лиш мовить.
А тебе сірий мур віддилив від світів,
Від людей, від утіх, від любови...

—:—

Серце з болю ячить, я кидав би [illegible],
Та говорить твій погляд зза крати:
— Хай сердець міліон трісне з болю як дзвін,
Нам не вільно в зневірі ридати!

—:—

Наче мовить мені зпоза крати твій зір:
— Я не перша ось тут, не остання
Але вольности Бог прагне завжди офір,
Я офіру даю без вагання.

—:—

В тихім жалю німім через крати тобі
Тільки погляди кину ласкаві:
Скільки в нас тих сердець, що у смутку журбі?
Скільки віч лле в нас сльози криваві?!

—:—

II.

Я приніс тобі в келію темну
Вязку бозів розквітлих весною
Ти кладеш їх за крату тюремну
І пестиш їх дрібною рукою.

—:—

Ось синіють за кратами квіти
У вікні — мій дарунок весняний,
І кидаєш свій усміх мені ти —
Яж відходжу у світ окаянний.

—:—

Там у келію сонце не гляне
І змарніє та квітка безсила.
Чи й за муром мов квітка зівяне
Твоя молодість дівчино мила?

——o——

— **Кріза у львівських кінотеатрах.** Львівські кінотеатри переживають також поважну крізу. Союз світляних театрів львівського воєвідства мав навіть намір закрити кіна на 3 місяці. У звязку з тим 20. V. ц. р. делеґація Союзу Світляних Театрів у Львові звернулась до президента м. Львова і представила йому катастрофальне положення кінотеатрів та просила полагодити скоро справу зниження податків за вистави, так, як це сталось у Познані. Делеґація просила також полагодити просьбу, внесену ще в січні в справі обниження цін за електрику і в справі податків за неї. Президент обіцяв приспішити вирішення тих справ.

— **Повінь дефравдацій.** На Замарстинові (дільниця Львова) арештовано директора цеґольні „Пезет" Адама Файґеля, якому закидають дефравдацію грошей згаданого підприємства.

— **Комуністи перед військовим судом.** Перед військовим судом у Кракові розпічнеться на днях розправа проти 7 вояків жидів, які перебуваючи у польськім війську, провадили комуністичну аґітацію. До оборони зголосилось трьох адвокатів.

— **Краківський „Курерок" проти інвалідів.** У пошуканці нових джерел скарбових доходів чи радше способів зменшення державних видатків, краківський „Курерок" найшов знамените поле для таких фінансових операцій: інвалідів! У статті п. н. „За верифікацію інвалідських пенсій" домагається — скреслення інвалідам нарівні з державними урядовцями 15%-го додатку. На те орган союзу польських военних інвалідів „Інваліда" пояснює „Курерковi", що „не можна відбирати комусь те, чого він ніколи не мав" і не можна скреслювати інвалідам додатку, якого їм ніколи не признано. Але є у статті „Курерка" один уступ, який нас, українців, особливо цікавить. На доказ, мовляв, як розтратно польська держава виплачує інвалідські ренти, подає автор, як приклад, якогось українця-господаря, який має столярський варстат, що дає йому утримання та отримав по 12-ти літах „аж" 800 зол. та надалі „аж" по 24 зол. місячної ренти. Очевидно, для „Курерка" і столярський варстат, як джерело утримання, не такий важний, як те, що той „щасливець" з простріленою ногою — це українець. Значить — рента несправедлива! Конкретно автор тої знаменитої статті в курерському стилі пропонує, щоби на будуче ренту діставали інваліди шойно вище 30 проц. нездатні до праці. — Згаданий орґан „Інваліда" пояснює „Курерковi", що бути українцем або столярем, це ще не такий дуже великий злочин, ані безправство, яке позбавилоб права до ренти, якщо його мається. „Безправство — мовляв — лише в цьому, що він ждав своєї ренти аж 8 літ". А авторові мудрацій з „Курерка" бажає „Інваліда" зі щирого серця, щоби при найближчій военній нагоді став таким собі скромним „лише 25 проц. інвалідом, — хорони Біг ніяким поважним калікою, а ще на 5 проц. меншим інвалідом, ніж треба би до пропонованого інвалідського „стажу" для одержання ренти. На тих скромних 25 проц. інвалідства акуратно склалась би утрата носа і обидвох вух: це, мовляв, авторові статті у „Курерку" не булоб перешкодою заробляти на життя якоюнебудь чесною працею, а держава не витрачалаб на нього рентових грошей.

— **Кости мамута в Сяні.** У Валяві, пов. Перемишль робітники, що добували з Сяну шутер, найшли клеваки мамутів та останки костей. Ці кости й зуби передано до народнього музею в Перемишлі. На тім самім місці робітники добули роги дилювіяльного оленя.

— **З любовних траґедій.** Степан Карчинський шофер любив Олену Скопчинську і вона довший час обіцювала йому вийти за нього заміж. Але згодом Олена почала щось крутити. Карчинський прийшов до нареченої і ставши в дверах, спитав: „Вийдеш за мене, чи ні?" Дівчина почала сміятись з нього. Обурений Карчинський хотів стрілити до неї з револьвера, але вона вибігла на балькон і вискочила на вулицю. Тоді він стрілив собі в чоло і впав трупом у домі нареченої.

— **Ограбили пастора.** В підваршавськім поїзді в переділі І. кл. замасковані бандити ограбили пастора Буршке. Забрали нецесер і золотий хрест, вартости 1000 зол. та вискочили з ваґону підчас їзди.

— **Страйк учеників.** Управа народньої школи ч. 180 при вул. Зомбковській ч. 43 у Варшаві повідомила владу, що більша часть учеників застрайкувала. Ученики домагаються скасування низки льокальних розпорядків, які обовязують у тій школі, м. ін. скасування курсів військового приспосіблення. Кажуть, що страйк зорґанізував ученик Доманський, який нібито належить до союзу комун. молоді. Ведуть слідство.

— **За 7 тисяч зол. — 3 місяці.** Військовий суд у Варшаві засудив майора Білка за службові надужиття та крадіж 7 тис. зол. на 3 місяці вязниці.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Загальна кріза і нові способи доходів.

Тяжко нині за гроші. Тяжко не тільки поодиноким громадянам, „робітним", чи безробітним, але й державам, старим чи новоутвореним.

Громадянин видумує щораз то нові джерела заробітку: фальшиві векслі, уліпшений спосіб на хабарі, а не рідко і „махінації", які на селі називаються злодійством, а в місті рахунковими чи касовими неточностями.

Держави комбінують трохи інакше; хоч це на одно виходить. Заводять нові податки, якісь непотрібні а інтратні приписи, обтинають, де можуть, обривають де вдасться, обчімхують кого попаде.

Міністри фінансів ломлять голову над вишукуванням нових джерел доходу і... ломлять руки над пустою касою. Приходи ростуть з такою самою скорістю на папері, як довги в дійсності.

За державами йдуть менші суспільні орґанізми — міста. Вони ще на свою руку „облекшують" життя громадянам і дають їм змогу виказати в цілій повноті патріотизм та любов до рідного города.

Наше кохане, нездобуте і незабутнє місто — Львів, має також добрі помисли. Щораз вискакує якийсь додаток до податкового додатку, якась оплата від доплати за оплату, якась новеля до новелізації нового закону і т. п.

Останнім визначним помислом, були т. зв. водоміри. Як почали люди міряти воду, то вийшло таке диво, що за воду більше прийшлося платити, як виносив дохід з цілої камениці.

Але таки ще не все використане. Маю знаменитий помисл, який напевно принесе великий дохід, а люди будуть благословити цілу городську раду.

Думаю про „слово-міри".

В добі ріжних геніяльних винаходів, винахід на міряння слів не буде представляти трудностів. Кілька дротиків, трубка, трохи електрики і — готово.

А тоді...

В кожну кімнату, в кожну салю засідань — один „слово-мір". Що місяця ходить собі урядовець — відчинив, заглянув, записав — і гроші як вода, а всі до маґістрату.

Хтось скаже: Апарати відстрашать людей від говорення і однако місто не буде мати доходу!

Отже ні! Ручу, що поодинокі люди і цілі товариства радо будуть доплачувати ріжницю тільки щоби апарати остали в їх помешканнях і льокалях товариств.

Скільки зискалоб на цім приватне і публичне життя, не кажу в нас, але загалом.

Приходить чоловік до дому, жінка сіла на ліжку і починає. А чоловік тільки пальцем на „словомір" і вже мов ангел хату перелетів.

Засідає якийсь виділ, комітет чи інша дирекція. Розженеться якийсь член, заїде в нетри міркувань, а предсідатель покаже на „словомір" і член відразу: „Реасумуючи те все"...

Подумайте, Шановні Родимці, чи не спасенна ідея.

Подружжя булиб сто раз більше щасливі, товариства сто раз більше життєздатні, а Львів і я сто раз богатші.

Львів за непотрібну балаканину а я за патент.

Галактіон Чіпка.

— **Торгівля живим товаром.** У Варшаві невідомі торгівці живим товаром схопили на передмістю 15-літню ученицю Яніну Росяківну до автомобіля і везли її в невідомім напрямі. Аж коло Новосольни недалеко Лодзі цій дівчині вдалось вискочити з автомобіля та зголоситись на поліції.

— **Жінка пачкар.** Коло Бжезіни на Шлеську прикордонна сторожа завважила, що хтось пачкує польські товари через кордон до Німеччини. Сторожа дала наказ: „Стій!", а коли невідома особа втікала за кордон, сторожа стрілила і смертельно ранила пачкаря. Виявилось, що тим пачкарем була жінка Вікторія Созанська.

— **Тринацятьлітній бандит.** В Берестї над Бугом поліція арештувала 13-літнього хлопця Тадея Славінського, який разом з товаришами брав участь у рабунковім нападі на краківських професорів Ґляцля і Келера.

— **Пожежа в Камінеччині від грому.** Пишуть нам: Дня 16. ц. м. вечором шаліла в Камінеччині буря з громами. Ґрім запалив будинок одного господаря в Сокалі, пов. Камінка Стр., від чого занялося та згоріло кільканацять будинків, у чім і одна хата. Дальшому поширюванню пожежі перешкодила місцева молодь та молодь сусіднього села Спаса, яка зуміла двома сикавками майже зльокалізувати пожежу. Шкоди є на 10 тисяч золотих.

— **Ювилей співця комуни.** Дня 20. ц. м. найбільш популярний більшовицький поет-аґітатор Демян Бедний святкує двацятилітній ювилей своєї літературної творчости. Вся радянська преса заповнена статтями і портретами того поета.

— **Смерть чеського письменника.** На днях помер в Дальмації на літниську Трестоно визначний чеський поет і письменник Віктор Дик, якого твори були гордістю чеської літератури. Помер він у 55-ім році життя. Перед війною Віктор Дик був завжди опозиціонером проти Австрії, по війні був пропаґатором чеського націоналізму і послом з табору національної демократії.

— **Чудо хірурґії.** У Відні доконали цими днями операції на живім серці 35-літнього мущини, що сам пробив собі серце ножем. Коли його привезли до шпиталю, він майже не жив; живчика не можна було схопити. Лікар клініки рішився негайно на операцію; відчинив грудну клітку, відкрив серце, не нарушивши легенів і очеревної. Серце мало рану на 5 цм. і була в ньому вже сціпеніла кров. Швидким рухом вхопив лікар серце у відповіднім місці і зшив його чотирома стібами. Пацієнт ожив.

— **Ґоркий членом компартії.** Рад. преса подає, що Політичне Бюро Комуністичної Партії ухвалило приняти Максима Ґоркого в члени компартії, зачисляючи йому в партійний стаж літа від 1918 р.

— **Мішок діямантів.** З почтового уряду в Бітер Фавнтейн (Півд. Африка) вломники вкрали почтовий мішок із діямантами. Діяманти ці мають вартість 60.000 фунтів стерлінгів.

— **Смерть визначного винахідника.** В Філядельфії згинув підчас вибуху в лябораторії визначний вчений Чейс Вавер, який зробив майже 200 винаходів у ділянці радіотелеграфії й електротехніки. Жінка, яка пробувала підчас вибуху рятувати чоловіка, сама тяжко поранена

— **За підпали еспанських монастирів.** З Маляґи подають, що наглий суд засудив за підпали монастирів в Еспанії Антона Леґа на досмертну вязницю, Ґустава Пенна на 20 літ вязниці, а Жосефа Лере на 12 літ вязниці. Присуд наглого суду викликав серед еспанських комуністів велике враження.

— **Проф. Юліянна з Крайківських і д-р мед. вет. Володимир Білецькі** замість окремих повідомлень про їх вінчання складають 25 зол. на „Р. Ш." і 25 зол. на будову шпиталя ім. митроп Андрея. 2102

— **Справлення похибки.** У 112 числі „Діла" в статті п. з. „З голосів української преси" закралась немила похибка, а саме: у передруку зі „Свободи" треба пропустити в одному реченні такий вислів: „Центробанк з Центросоюзом". Натомість слід читати: „Центросоюз позичив від кооперації..." і т. д.

—o—

—o—

Дописи.

СЕРЕДИНЦІ, ПОВ. ТЕРНОПІЛЬ. **(Як у нас перемінено панщизняний хрест).** В нашій громаді стоїть серед села памятник знесення панщини з написом: „Дня 3. мая 1848 р. на памятку даної свободи". Дня 30. квітня ц. р. місцеві поляки знищили напис на памятковому хресті. Тим, що нищив напис був Блажей Сисак, після чого місцевий учитель Людвік Раба написав на місці знищеного українського напису напис олівцем: „3-го мая 1791 р., одновйони 1931 р." Блажей Сисак в місце написаного напису олівцем вирив потім напис долотом, чи іншим твердим предметом. В часі цеї профанації хреста переїздив дорогою о. Федосюк, парох Висиповець та Серединець і коли спитав Блажея Сисака, що це він з хрестом робить, то цей відповів, що має такий приказ від війта, а війт від староства. Це нищення старого памяткового хреста бачили м. ін. ще Михайло Бойко Ілько Бойко та Микола Гірняк.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Чеслав Добровольський, урядовець рільного банку в Луцьку, помер 17. травня ц. р. в місті Праснищі на удар серця у 50. році життя.

Сумна вістка про несподівану смерть цеї прегарної людини викликала щирий жаль серед українського громадянства Луцька. І тим знаменніше це явище, що небіжчик був римо-католиком, сином колись досить заможнього поміщика на Україні (Лебедин біля Умання). Щоби зрозуміти, чому незалежне українське громадянство так болючо відчуло втрату цеї надзвичайно скромної, щирої людини, треба знати, як ставився небіщик до українців. Вихований на Україні (скінчив ґімназію в Умані, університет у Київі), небіжчик, співчуваючи польському рухові, як поляк з походження, вважав український нарід за свого другого батька, а українців за рідних братів. Томуто і оселився на Волині. Але місцеві відносини й умовини, в яких українцям доводиться боротись за елементарне право на національне життя й культурний та економічний розвиток, болючо вражали небіжчика. До ріжних імпрез у роді „Рідних Хат" він ставився різко негативно, а до їх творців — як до негідних синів українського народу.

Щоб показати, кого з українців він любить і шанує, небіжчик передплачував усі українські часописи, дописував до „Діла", точно що-місяця висилав датки на „Рідну Школу", українських інвалідів, удів і сиріт; був членом „Червоної Калини"; платив за навчання одного учня української ґімназії в Луцьку. Як член луцької „Просвіти" що-місяця давав по 10 зол. на бібліотеку. Відїзджаючи до шпиталю у Варшаві, розпорядився, щоб усі жертви на українські цілі виплачувалися з його грошей точно, згідно з його волею.

Цих даних вистарчає, щоби зрозуміти, яким горячим патріотом був Добровольський. А жалоба українського громадянства найкраще свідчить, що українці вміють шанувати щирих і відданих нашій справі людей. Світла память бл. п. Чеслава Добровольського житиме серед українців по всі часи!

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Андрій Чайковський: ОЛЮНЬКА, оповідання з життя ходачкової шляхти. Коломия 1931. В-во „Рекорд". Третє видання.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник, Львів, травень 1931, ч. 2. Зміст: Г. Костельник: Галицькій вербі; А. Курдидик: У засвітах; Я. Курдидик: Песиміст; Б. Лепкий: На гагілці; В. Лімниченко: Казка лотоків; П. Коструба: На життєвому шляху; П. Бистрий: І знов зацвіли бози; О. Кедро: Вірші; Р. Бензон: Біль світа; о. Т. Жевуський: Начерк відродження католицької думки в світовій літературі; В. Липинський: Необхідна прикмета для провідників нації; Т. Коструба: Аристократизм й інтеліґенція; Д. Державник: Нова епоха; Я. Курдидик: Осанна сонцю; д-р В. Кучабський: Польська дипльоматія і „східньо-галицьке питання 1919 р."; Хроніка, Рецензії.

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО, орган „Взаїмної Помочі Українського Вчительства". Львів, 1—15. травня 1931. Ч. 9—10.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР. Львів 1931. За 15. травня, ч. 10. З друкарні „Діла".

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ. Орган Українського Технічного Т-ва, Львів 1931. Ч. 3. За 1. травня. Зміст: Зїзд українських природників, лікарів та інжинірів у Львові; інж. Шумовський: Новітні методи контролі спогрівин без їх руйнування: інж. Д. Гевський: Електроліза кадму; М. К-ий: Гірнича й залізна промисловість України 1927—28 р.; Реферати; Ріжне.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА, часопис „Учительської Громади" у Львові, січень—червень 1931. Ч. 1. і 2. З друкарні „Діла". Зміст: Перед загальним зібранням; А. Алиськевич: Державна ґімназія в Дрогобичі 1918/19; д-р О. Макарушка: До реформи середньої школи; М. Полек: Історія культури як ціль навчання клясичної фільольоґії; Йосафат Назар: Рецензія на латинські вправи; Ріжне; Бібліоґрафія.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, місячник „Маслосоюза", Львів, 1. травня 1931. Ч. 5. З друкарні „Діла", Львів, Ринок 10.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 21. і 22. V. 1931 р.: масло експортове і десерове пріма — · —зол. за кільо; молоко 23—25 сот.; літра сметани 1·40 зол.; копа яєць 4·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Понеділок 25. травня, година 7·30 веч. „Вікторія і її гузар".

Вівторок, 26 травня, година 7·30 веч. „Весілля в Голівуді".

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Щодня „Гальо! Радіо Шікаго", пєса Норта.

Малий Міський Театр:

Понеділок, 25. травня година 7·30 веч. „І що з таким робити".

Вівторок, 26. травня, театр нечинний.

Цирк Станєвських на площі Бема

дає щодня вистави в год. 8·20 веч., а у вівтірки, середи, суботи та неділі також пополудневі вистави в годині 4-ій.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Він і його сестра" (Власта Буріян, Анні Ондра).

КАСІНО: Роскоші гостинности" (Бастер Кітон), „Портієри готелю „Атлянтик" (комедія).

КОЛЬОСЕИ: „Один із 36-х" (відновлення).

ЛЕВ: Звукова фільма „Спір за сержанта Ґрішу" (на осн. Цвайґа).

МАРУСЕНЬКА: Звукова й говорена фільма з Гарольдом Льойдом „Гарі, тримайся!"

ОАЗА: Студент зі Стокгольму".

ПАЛЯС: Звукова фільма „Біла Талю".

ПАН: Звукова фільма „Месаліна".

ПАСАЖ: „Ніч шаленого", „Дика кітка".

ПРОМІНЬ: „Залізна маска" (Фербенкс).

ФАТАМОРГАНА: „Дика орхідея" (Грета Ґарбо).

ХИМЕРА: Комедії „Кохання в експресі", „Нурві в спідниці".

СТИЛЕВЕ: „Мадярська рапсодія".

УТІХА: „Чортівський репортер" (Еді Польо), „Парада жовнiриків".

Програма радіо.

Понеділок 25 травня 1931.

Варшава (1411) 12·30 Музичний поранок. **Вильно** (368,1) 15·40 Авдиція для дітей. **Льондон** (356,3) 17·15 Орхестра. **Берлін** (419) 14·30 Давня музика. **Рим** (441,2) 12·45 Легка музика. **Прага** (486,2) 9·00 Релігійна музика. **Відень** (516,4) 13·10 Концерт цитр. **Будапешт** (550,5) 17·00 Орхестра. **Харків** (937,5) 15·00, Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00 Твори Тішта.

Вівторок 26. травня 1931.

Варшава (1411,8) 16·30 Програма для дітей. **Вильно** (368,1) 16·20 Твори Бізета. **Льондон** (356,3) 12·00 Концерт. **Берлін** (419) 16·30 Дута орхестра. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 19,15 Легка музика. **Відень** (516,4) 12·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 9·15 Солісти. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 20·00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок, 25. травня 1931.

12·30 Поранок із фільгармонії. 14·000 Рільничі відчити й музика. 15·40 Програма для дітей. 16.10, 19·50 Ґрамофон. 16·25 „Дива й чари Зелених Свят". 16·40, 17·15 Відчит. 16·55 „Збройні сили Польщі" 17·40 Концерт. 19·00 Всячина. 19·25, 20·15 Фейлетон. 20·00 Музичний відчит. 20·30 Оперетка.

Вівторок, 26. травня 1931.

12.10, 15·20, 16·25, 19·50, 22·30 Ґрамофон, 15·10 Госп. комунікат, 16·50 Прогр. для дітей, 17·15 „Геніяльні люди", 17·45 Концерт, 18·45 Всячина, 19·10 „Культ. польсько-японські взаємини", 19·35 Прес. рад. денник, 20·00 Фейлетон, 20·15 Концерт, 22·00 Скрипк. рецітал́ь, 22·50 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Дрогобич:
25. V. Саля Сокола „Жінка що вбила".
26. V. Саля в Укр. ґімназії „Хмара".
27. V. Саля Сокола „Лялька".
29. V. Саля Сокола „Життя Парижа".

Посвячення памятника о. Мих. Вербицького. Виділ Т-ва Академічний Хор „Бандурист" подає до загального відома, що в неділю 31. ц. м., першого дня Зелених Свят, відбудеться в селі **Млинах, яворівського повіту,** посвячення памятника, здвигненого заходами і працею Т-ва „Бандурист" та жертвенністю українського громадянства в честь покійного композитора о. Мих. Вербицького, творця українського національного гимну. В програму входять: Год. 10. рано Служба Божа в місцевій церкві, потім панахида і посвячення памятника, наконець академія в честь о. Мих. Вербицького. Виділ Т-ва „Бандурист" прохає українське громадянство взяти чисенну участь у цьому святі. Т-во „Бандурист" орґанізує рівночасно на цей день прогульку автобусами зі Львова до Млинів. Бажаючі взяти участь у прогульці зволять зголошуватись до четверга 28. ц. м. включно в книгарні Шевченка, або у тов. Юрка Гаврилова в Акад. Домі (вул. Супінського 21) в обідовій порі. При зголошенні прохаємо складати по 10 зол. від особи на кошти подорожі. Виїзд зі Львова автобусом в неділю 31. ц. м. в год. 5-ій рано зі Стрілецької площі. — **За Виділ „Бандуриста": Богдан Рак,** голова; **Петро Костюк,** за секретаря.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВИСОКИЙ ЗАРОБІТОК і постійний прожиток найдуть інтеліґентні і рухливі українці у поважній українській інституції у Львові. Оферти слати до Адміністрації під „Серйозний працівник". 2072 2-2

ДІМ НОВИЙ до продажі в околиці вул. Ґроховської з гіпотечною позичкою. Відомість св. Петра і Павла 11 у п. Чорнія.

ЯМНА АД ЯРЕМЧЕ. Пансіон о. Тимкова вінчиняється 1/6 1931. 2078 2-5

ПРОДАМ ФРИЗІЄРНЮ дамську і мужеську, добре просперуючу. Добірна українська клієнтеля в центрі українського осідку. Писати до Адміністрації під „Комфорт". 2087 2-4

ПРОДАМ соняшну каменицю з огородом, 15 вільних літ від переносного, 2 покої вільні, дохід 8000 зол., довгоречинцева позичка 4000, вклад 4500 долярів коло „Меркурого", Відомість Анчевських 1/II пов. двері 11, від 12—16. 2093 2-3

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриляпти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1538

ЖІНКА, що розуміється на веденню хатнього і огородового господарства, пошукує місця у вдівця. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Роботяща". 2068 3—3

ДОРА БІЛЯ ЯРЕМЧА. Пансіон „Саренка", гарно положений, біля ліса, ріки, стації — поручає соняшні покої з повним удержанням. Кухня домашня, кефір мід гірський. Ціни помірковані, в травні та червні знижені. Зголошення: Пансіон „Саренка" Дора. 2095 1—2

МИКУЛИЧИН НАД ПРУТОМ. Пансіон Вінцковських поручає кімнати з утриманням. Ціни низькі. 2101

3500 ДОЛЯРІВ 12% ульокую Листи до Адміністрації „Солідна гіпотека". 2094

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Кружок Рідної Школи У. П. Т. в Тернополі розписує

КОНКУРС

на управителя фахово доповняючої ремісничої школи в Тернополі.

Платня по умові, кандидати повинні мати кваліфікації вимагані законом. Подання вносити найдальше до дня 15 червня ц. р., ближчі інформації дає канцелярія Кружка Рідної Школи У. П. Т. в Тернополі вул. Міцкевича Ч. 11. — Старшина Кружка Рідної Школи в Тернополі.

1000 дол. ВКЛАДУ Для поширення гарно просперуючого торговельного підприємства пошукуємо інтеліґентного спільника. Співпраця конечна. — Писемні зголошення: „УАР", Львів Валова 23/I для „Співпраця". 2099 1—3

ГРЕБЕНІВ. Священичий пансіон **„Зелемін"** поручає соняшні кімнати з бальконами. Прегарні види на долину ріки Опору. Добірний і смачний харч. — Помірковані ціни. — **Отворення 20. травня.** 1950 7—12

1 ЗОЛ. направу брошки, перстенця, кульчика золот. платиш **у МАНДЛЯ, вул. КОПЕРНИКА** напроти Кіна „Коперник". 2100 1—15

Найдешевші книжки!

МИХАЙЛО ВОЗНЯК

ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ

До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА

Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 50 сот.

МИКОЛА МАТІІВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1·50 зол., з почт. перес. 2·10 зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

Можна дістати в Адм. „Діла" Львів, Ринок 10. II. п. або в книгарнях.

Оголошуйтеся в одинокім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.